

Projecte de Tractament Integrat de Llengües

Juny de 2014

ÍNDIX

1. Justificació i objectiu del projecte	3
2. Situació socioeconòmica i cultural del centre	4
3. Criteris generals i actuacions generals i específiques. Objectius i estratègies	6
4. Concreció de les àrees, matèries, mòduls o àmbits de coneixement en cada una de les llengües	8
5. Criteris per a l'atenció específica de l'alumnat d'incorporació tardana amb dèficit de coneixements en una o ambdues llengües oficials	9
6. Atenció a la diversitat. Pautes d'actuació amb alumnes amb ritmes diferents d'aprenentatge	9
7. Criteris de coordinació entre les àrees o departaments implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en llengua estrangera	10
8. Mecanismes de seguiment i avaluació de resultats en competències lingüístiques de l'alumnat	11
9. Relació de professorat que impartirà matèries no lingüístiques en llengua anglesa en el curs 2014-2015	12

1.- Justificació i objectiu del projecte TIL

1. Aquest projecte de tractament integrat de llengües (PTIL) s'ha redactat d'acord amb el que estableix el Decret 15/2013 de 19 d'abril, pel que es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, el Decret llei 5/2013, de 6 de setembre, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en relació amb la implantació, per al curs 2013-2014, i l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 9 de maig de 2014, per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears.
2. La finalitat d'aquest projecte serà el mateix que indica l'article 3 del Decret 15/2013, és a dir, aconseguir que l'alumnat del nostre centre adquireixi, el domini de les dues llengües oficials i les competències adequades en la llengua estrangera del projecte educatiu de centre que, en el nostre cas, és la llengua anglesa.
3. El nostre projecte lingüístic de centre (PLC), revisat en el curs 2010-11, ja preveia assolir els objectius que pretén el Decret 15/2013 (veure pàg. 3, objectius b, c i d), si bé considera que la llengua catalana ha de ser l'instrument de cohesió social en el marc d'una societat cada cop més plurilingüe (objectiu a). Per això, el capítol 2 del nostre PLC contemplava el català com a llengua vehicular tant en el procés d'ensenyament i aprenentatge com en l'administració i gestió del centre i en les relacions externes.
4. Sensible a la necessitat de potenciar el coneixement de les llengües estrangeres, el PLC ja havia incorporat la impartició de matèries no lingüístiques en anglès a través del programa de seccions europees (SE), el qual havia anat creixent de manera sostinguda d'acord amb la disponibilitat de personal qualificat, senyal clara del compromís del nostre centre amb l'ensenyament en una tercera llengua.
5. Una altra línia d'actuació important del centre per tal de potenciar el coneixement de llengües estrangeres és la participació en programes d'intercanvi internacional. Des de fa molts anys, el nostre institut ha participat en diversos projectes multilaterals en el marc del programa Comenius (ESO i Batxillerat), el programa Leonardo (CFGM) i Erasmus (CFGS). També cal destacar la participació en l'intercanvi multilateral Bike-Coast-Bike, amb el centre de secundària de Hoorn (Holanda) i amb el Lycée Emile Loubet, de Valence (França). És voluntat del centre continuar en aquesta línia, ara en el marc del nou projecte Erasmus+.

6. En el curs 2013-14 s'ha aplicat el programa TIL a 1r d'ESO. Ha servit d'una gran ajuda l'experiència prèvia del programa de Seccions Europees. Es pot afirmar que sense aquesta circumstància, hauríem tingut molts més problemes en la seva aplicació dels que ja hi ha hagut. D'altra banda, no ha ajudat gaire en el curs 2013-14 tot el conflicte sorgit precisament arran de l'aplicació del TIL, per la qual cosa es pot afirmar que aquest curs ha estat atípic. Entre els problemes específics derivats de l'aplicació del TIL al nostre centre, cal destacar:
- a. Manca de professorat amb la formació suficient per a la implantació del TIL (titulació B2 i formació AICLE).
 - b. Confusió normativa i manca de criteris d'aplicació clars, la qual cosa ha obligat a fer canvis fins i tot quan el curs ja havia començat.
 - c. Manca d'hores per a la coordinació del professorat implicat en el projecte i de suports a l'aula.
 - d. Dificultat en l'aplicació d'una matèria no lingüística en anglès a tot l'alumnat del nivell, tenint en compte el percentatge d'alumnat NESE i d'altre alumnat poc motivat i/o amb mala base d'anglès (a diferència del programa de Seccions Europees).

En l'elaboració d'aquest projecte hem tingut també en compte aquesta experiència per tal de pal·liar els problemes observats en la mesura de les nostres possibilitats, tenint en compte, però, que algunes solucions queden fora de l'abast dels nostres recursos.

2.- Situació socioeconòmica i cultural del centre

1. L'IES Josep M. Quadrado ha estat un centre pioner a l'hora d'emprendre la normalització de la llengua catalana, que no només és cooficial des de l'any 1983 (data de l'aprovació del primer Estatut d'Autonomia), sinó, com també indica el mateix text estatutari, la pròpia de les Illes Balears. Des del primer moment el nostre centre va fer seva la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística de les Illes Balears que, convé no oblidar-ho, va ser aprovada de manera unànime pels diputats de la Cambra autonòmica. El primer PLC fou aprovat l'any 1996 i ja s'hi contemplava el català com a llengua vehicular en totes les matèries no lingüístiques. Durant els molts anys de vigència del nostre PLC i fins i tot des d'abans, no s'han produït mai queixes ni d'alumnes ni de pares. El centre sempre ha facilitat, d'altra banda, tots els recursos al seu abast perquè l'alumnat nouvingut desconexedor del català i el castellà tingués tota l'ajuda possible per facilitar la seva integració lingüística i cultural en la vida del centre.

2. Els resultats de les proves d'avaluació de diagnòstic i les PAU ens indiquen que s'assoleix el grau de coneixement de llengües. Segons les proves dutes a terme en el curs 2011-12, la gran majoria d'alumnes de 4t i 2n d'ESO han consolidat les competències bàsiques en català, castellà i anglès. A les PAU de l'any 2012 i 2013 la nota mitjana de cadascuna de les matèries lingüístiques està aprovada. Això no vol dir ni de bon tros que no s'hagi de continuar treballant per millorar aquests resultats i el centre com a tal i els departaments didàctics en particular fan la seva reflexió interna per millorar constantment els resultats acadèmics i adoptar totes aquelles mesures pedagògiques i d'altra mena que puguin conduir a assolir aquest objectiu.
3. Les enquestes sobre usos lingüístics realitzades al nostre centre en els cursos 2005-6 i 2009-10 palesen que, en general, tots els al·lots i al·lotes, al final de l'escolaritat, utilitzen ambdues llengües oficials, en qualsevol situació, amb facilitat i eficàcia semblants, posseeixen dos sistemes lingüístics. I si hi ha alumnes concrets que tenen mancances en competència comunicativa, aquesta és generalment en català, no en castellà.
4. Pel que fa a l'alumnat, comptam amb un cert percentatge d'alumnat estranger (10,9% a ESO i 6,3% a batxillerat). Aquestes xifres, en tot cas, són inferiors a les de les Balears i fins i tot, de Menorca.

En referència a les necessitats de suport educatiu del nostre alumnat el percentatge és del 15,4% a ESO, la qual cosa és un problema important si no es dota el centre dels recursos humans i materials adients, en especial de professorat de suport especialitzat i amb la titulació mínima de B2 en llengua anglesa.

5. El professorat de matèries no lingüístiques amb titulació de B2 o superior en anglès és molt escàs en el nostre institut. Alguns d'aquests professors, a més, haurien de seguir algun curs de reciclatge i formació, sobretot en metodologia AICLE abans de poder impartir docència en anglès. Altres professors compten amb un nivell de B1 i en un termini raonable de temps podrien assolir la titulació B2 requerida. De fet, actualment hi ha un bon nombre de professors que s'estan formant cursant estudis a l'Escola Oficial d'Idiomes o fent diversos cursos d'aprenentatge i perfeccionament. Finalment, s'ha de considerar que el nostre és un centre que compta amb una plantilla de professorat molt consolidada, amb una majoria de professorat funcionari amb destinació definitiva, per la qual cosa no resulta fàcil poder articular un projecte a llarg termini comptant només amb la possibilitat de que la Conselleria ens envii professorat interí, sotmès per definició a la inestabilitat i la mobilitat laboral.

3.- Criteris generals i actuacions generals i específiques. Objectius i estratègies

1. Com a criteri general, la llengua vehicular serà el català en totes les assignatures, ensenyaments i nivells on encara no s'hi hagi implantat el TIL, d'acord amb el calendari d'aplicació que marca la normativa vigent. Els materials didàctics i llibres de text d'aquestes matèries estaran en llengua catalana, sense perjudici de que puntualment no es pugui utilitzar algun material didàctic complementari i de suport escrit en altres llengües.
2. També com a criteri general, sempre que sigui possible es fomentarà la continuïtat de les llengües vehiculars per matèries i nivells.
3. Les matèries lingüístiques (català, castellà, anglès i francès) s'impartiran en la llengua corresponent.
4. A primer i segon d'ESO, per al curs 2014-15 s'aplicarà la distribució de llengües que s'especifica a l'apartat 4 d'aquest projecte.
5. Els llibres de text i material didàctic ha d'estar en la mateixa llengua vehicular en què s'imparteixi la matèria. Tanmateix a vegades la pràctica docent aconsella que es produeixin algunes excepcions a la norma, com ara:
 - a. En matèries no lingüístiques impartides en llengua estrangera, es poden utilitzar textos o materials didàctics en qualsevol de les dues llengües oficials només com a suport en el procés d'aprenentatge.
 - b. En matèries no lingüístiques impartides en qualsevol de les dues llengües cooficials, es podran fer servir puntualment materials i textos presentats en l'altra llengua cooficial o en llengua estrangera.
6. El referent metodològic per a la introducció de la llengua estrangera serà l'AICLE (aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres), fonamentada en un ensenyament centrat en l'alumnat, flexible, obert a l'entorn europeu i basat en tasques. Els principis de l'AICLE són:
 - a. La llengua s'utilitza per aprendre al mateix temps que per comunicar-se.
 - b. La matèria que s'estudia és la que determina el tipus de llenguatge que es necessita.
 - c. La fluïdesa és més important que l'exactitud de la llengua.
 - d. La finalitat educativa és més rellevant que l'exactitud.

7. Es prioritzarà la formació en llengua anglesa i en metodologia AICLE del professorat a partir de les línies d'actuació següent:
 - a. Afavorir la formació en el centre a partir de seminaris i cursos.
 - b. Participació del professorat en projectes com Erasmus+ com a part de la formació en llengües estrangeres, tot fomentant l'intercanvi i l'estada a l'estranger.
 - c. Participació en projectes d'intercanvi internacional (Erasmus+, Youth in Action i altres), tant del professorat com de l'alumnat.
8. Es garantirà l'equitat i la igualtat d'oportunitats de l'alumnat aplicant a partir de:
 - a. Universalitat del projecte.
 - b. Adopció de mesures específiques de suport educatiu a l'alumnat que ho necessiti, especialment l'alumnat d'incorporació tardana (vegeu l'apartat 5 del projecte) com del que té necessitats de suport educatiu (vegeu l'apartat 6).
9. Propiciar la coordinació entre els departaments de llengües i el professorat que imparteixi matèries no lingüístiques en llengua estrangera.
10. Disposar dels suficients recursos humans i materials per a la correcta aplicació del TIL. En aquest sentit és absolutament fonamental la implicació de l'Administració educativa, que és la que està obligada a facilitar-los al centre. El bon èxit d'aquest projecte estarà supeditat a això i en aquest sentit cal fer constar que a hora d'aprovar el projecte **encara no sabem quina serà aquesta dotació per al proper curs.**
11. Sense perjudici de tot l'anterior, la implantació del TIL no ha d'anar mai en detriment del que és l'objectiu principal del centre i del sistema educatiu en general, que és augmentar el percentatge d'alumnes que promocionen de curs o titulen al final de l'etapa corresponent, així com reduir la taxa d'abandonament escolar.

4.- Concreció de les àrees, matèries, mòduls o àmbits de coneixement en cada una de les llengües

El nostre centre s'acull, per als cursos 2014-15 i 2015-16, a la flexibilització del còmput horari mínim setmanal de la llengua estrangera d'acord amb l'annex 1 de l'Ordre de 9 de maig de 2014. La implantació del TIL es farà als dos primers nivells d'ESO al curs 2014-15. Per a la resta, a partir del curs 2015-16 s'aniran incorporant els altres nivells de manera progressiva d'acord amb el que marca la normativa vigent

Primer ESO:

Horari setmanal	Àrees	Català	Castellà	Anglès	Total
3	Matemàtiques		3		3
3	Ciències de la naturalesa		3		3
3	Ciències socials	3			3
2	Educació física	2			2
3	Educació plàstica i visual	3			3
3	Música			3	3
1	Religió/activitat alternativa		1		2
4	Llengua castellana i literatura		4		4
4	Llengua catalana i literatura	4			4
3	Llengua estrangera			3	3
3	Optativa/tutoria				
32	Total	12	11	6	29

Segon ESO:

Horari setmanal	Àrees	Català	Castellà	Anglès	Total
4	Matemàtiques	4			4
3	Ciències de la naturalesa	3			3
3	Ciències socials		3		3
2	Educació física			2	2
1	Ed. Ciutadania i drets humans	1			1
3	Tecnologies		3		3
2	Religió/activitat alternativa		2		2
4	Llengua castellana i literatura		4		4
4	Llengua catalana i literatura	4			4
3	Llengua estrangera			3	3
3	Optativa/tutoria				
32	Total	12	12	5	29

En la resta de nivells educatius, tant obligatoris com postobligatoris, per al curs 2014-15 la llengua vehicular en totes les matèries serà la catalana (excepte en les matèries de llengua castellana, anglès i francès), i s'aplicarà el PLC de 2011.

5.- Criteris per a l'atenció específica de l'alumnat d'incorporació tardana amb dèficit de coneixements en una o ambdues llengües oficials

Aquest projecte ha de garantir la igualtat d'oportunitats a tot l'alumnat, independentment de les seves circumstàncies personals, socials i culturals per tal d'assolir l'objectiu central del TIL. L'alumnat nouvingut, com fins ara, serà incorporat al Programa d'Acollida Lingüística i Cultural (PALIC), que haurà de preveure les següents situacions:

- a) Alumnat estranger que desconeix una o les dues llengües oficials i/o la llengua anglesa.
- b) Alumnat procedent d'una altra comunitat autònoma amb desconeixement del català i/o l'anglès o no haver cursat matèries no lingüístiques en llengua estrangera.

Com a mesures d'organització de centre,

1. Es mantindran hores de suport per a continuar l'actual Programa d'Acollida Lingüística i Cultural (PALIC).
2. S'estudiarà per part de l'equip directiu, l'equip docent i el departament d'Orientació, a l'ESO, la possibilitat de donar un suport especial en llengua anglesa a l'alumnat que ho necessiti de manera especial, sempre que hi hagi disponibilitat horària al departament d'idiomes o professorat de suport qualificat del departament d'Orientació o dels corresponents departaments didàctics.
3. Es procurarà que el professorat implicat en PALIC tenguí la titulació mínima de B2 d'anglès per tal de fer els suports educatius en llengua estrangera.

6.- Atenció a la diversitat. Pautes d'actuació amb alumnes amb ritmes diferents d'aprenentatge.

L'alumnat amb necessitats de suport educatiu ha de comptar amb les corresponents adaptacions curriculars que, en el cas de matèries no lingüístiques impartides en llengua estrangera, han de preveure les mesures de flexibilització i les estratègies adients perquè puguin assolir el màxim desenvolupament possible. Aquests tipus d'adaptació en cap cas s'ha de tenir en compte per disminuir les qualificacions obtingudes. Com a norma general es tindran en compte els criteris següents:

- a) Les propostes d'adaptació curricular han de tenir sempre com a referent el currículum ordinari.
- b) L'alumnat amb bones capacitats i/o motivació per a l'aprenentatge de llengües podrà tenir adaptacions curriculars que els permetin avançar més en l'adquisició de competències lingüístiques.
- c) L'alumnat nouvingut amb dificultats especials d'aprenentatge serà integrat al programa PALIC tal com es detalla a l'apartat 5 d'aquest projecte.
- d) Pel que fa a l'alumnat NESE, una volta estudiades les seves necessitats educatives, l'equip docent, amb l'assessorament de l'equip de suport i dels serveis d'orientació, ha d'establir les mesures educatives més adients a cada cas.
- e) En els casos que així ho requereixin pels trastorns de comunicació i llenguatge, la introducció de les noves llengües ha de ser pautaada, progressiva i guiada per l'equip docent amb l'assessorament de l'equip de suport i dels serveis d'orientació.
- f) L'alumnat de la unitat educativa amb currículum propi en centres ordinaris (UEECO), en tant que ha de rebre un tractament educatiu específic i personalitzat en relació a les seves característiques, a la seva proposta d'adaptació curricular ha de prevaler sempre la llengua que més ajudi a l'alumne o alumna a assolir el màxim desenvolupament personal, acadèmic i social. L'alumnat de la UEECO tindrà, sempre que sigui possible en funció de les necessitats organitzatives del centre i del professorat del departament de llengües estrangeres, una hora setmanal d'anglès a cura d'aquest departament.

Perquè es pugui atendre de manera adient l'atenció a la diversitat, el centre sol·licitarà a l'Administració educativa els recursos humans i materials necessaris.

7.- Criteris de coordinació entre les àrees o departaments implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en llengua estrangera

- 1 S'ha de preveure una hora mínima setmanal per nivell per poder sincronitzar, a la vegada que complementar, els continguts lingüístics i no lingüístics de les matèries no lingüístiques impartides en llengua estrangera i així optimitzar recursos.
- 2 L'objectiu principal de les coordinacions és que l'alumnat treballi primer els continguts lingüístics amb el professor d'anglès per després poder afrontar la temàtica específica de la matèria no lingüística amb les mínimes dificultats. Per tant, l'alumnat pot disposar de l'autonomia necessària per poder comprendre i utilitzar els continguts adquirits. A més, els alumnes amb dificultats lingüístiques es poden sentir més còmodes i segurs per poder avançar en la matèria no lingüística

- 3 Els grups que utilitzin la metodologia AICLE per impartir una matèria no lingüística no haurien de superar els 20 alumnes.
- 4 La presència de l'auxiliar de conversa és bàsica per a que el contingut no-lingüístic de la matèria arribi als alumnes en la llengua anglesa ja que, a més d'ajudar al professor de la matèria no-lingüística en la pràctica de l'idioma estranger i ajudar-lo amb l'elaboració de materials, proporciona situacions d'immersió total en la llengua estrangera per els alumnes. Així, el professor de la matèria no-lingüística necessita, com a mínim, una altra hora setmanal de coordinació addicional amb l'auxiliar de conversa. Seria també convenient, una hora de coordinació amb el departament d'orientació, per atendre aquells alumnes amb més dificultats.

8.- Mecanismes de seguiment i avaluació de resultats en competències lingüístiques de l'alumnat

1. A cada avaluació es compararan els resultats de les matèries lingüístiques amb la mitjana de resultats dels cinc darrers cursos acadèmics abans de la implantació del present projecte.
2. A cada avaluació, igualment, es compararan els resultats de les matèries no lingüístiques amb la mitjana de resultats dels cinc darrers cursos acadèmics abans de la implantació del present projecte.
3. Cada dos anys es compararan les avaluacions de diagnòstic de segon i/o quart d'ESO per copsar l'avaluació de l'assoliment de competències lingüístiques.
4. L'avaluació es farà a diferents nivells: equips docents, departaments didàctics, CCP, Claustre i Consell Escolar, tal com tenim implantat en tots els processos d'avaluació de resultats.
5. Anualment, i mentre no estigui totalment desplegat, el PTIL serà revisat i, si s'escau, modificat, en funció dels resultats assolits i de la disponibilitat de professorat amb la titulació adient (B2 o superior) en llengua estrangera. També s'haurà de modificar necessàriament per incorporar els canvis curriculars derivats de l'aplicació de la LOMCE.
6. La primera modificació es farà a partir del 15 de març de 2015 d'acord amb que s'estipula a l'Ordre de 9 de maig de 2014.

9.- Relació de professorat que impartirà àrees no lingüístiques en llengua anglesa en el curs 2014-2015.

Curs	Àrea/matèria/mòdul	Nom i llinatges del professor/a
1r ESO	Música	Prof. interí pendent d'adjudicar per Recursos Humans
2n ESO	Educació física	Prof. interí pendent d'adjudicar per Recursos Humans